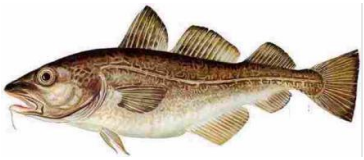
SAK 12/2026

REGULERING AV FISKET ETTER TORSK I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2027

1 SAMMENDRAG

Torskebestanden og flere andre bestander i Nordsjøen har siden 1980-tallet vært forvaltet i fellesskap av EU og Norge. Etter at Storbritannia gikk ut av EU (1. januar 2021) blir bestandene felles forvaltet av Norge, EU og Storbritannia. Historisk, frem til og med 2023, har torskebestanden i Nordsjøen og Skagerrak blitt forvaltet som én bestand. Det vil si at ICES har gitt råd om totaluttak for bestanden i utbredelsesområdet (Nordsjøen, Den engelske kanal og Skagerrak). Totalkvoten har deretter blitt fordelt på områder og andeler til partene.

Siden 2024 har ICES lagt til grunn at det er tre torskebestander i utbredelsesområdet (Northwestern, Viking, og Southern – heretter kalt nordvestlig, Viking og sørlig). Bestandenes antatte utbredelse ved gyting i årets første kvartal er illustrert i figur 1.

I rådgivningen vurderes situasjonen for hver av de tre bestandskomponentene, slik at det gis tre råd for torsk i Nordsjøen og nære områder. Det tilrådes at det ikke skal fiskes av den sørlige bestanden, som er i dårligst tilstand av de tre underbestandene og trenger sterkt vern for å bygges opp. På samme måte som i fjor gir ICES et alternativt råd. I den første tilnærmingen anvender ICES MSY-tilnærming og føre-var-tilnærming for alle bestandene, noe som resulterer i råd om nullfiske. I den andre tilnærmingen er rådet for den nordvestlige bestanden 3 704 tonn, 4 870 tonn for Viking og 0 tonn for den sørlige bestanden, totalt 8 574 tonn. Det anvendes kun en føre-var-tilnærming for den sørlige bestanden. Sett under ett er rådet for 2027 om lag 40 % nedgang fra rådet for 2026.

Rammeverket for 2027 vil bli drøftet mellom Norge, Storbritannia og EU under høstens forhandlinger.

I dag foreligger det ingen anbefalinger fra ICES om hvordan fisket på de tre torskebestandene i Nordsjøen og nærliggende farvann bør innrettes for å kunne fastslå uttaket fra hver enkelt bestand. I dette dokumentet legges det derfor til grunn at Norge, Storbritannia og EU blir enige om samme prinsipp for kvotefastsettelse som i inneværende år, der det fastsettes en samlet kvote som fordeles mellom fire områder: Nordsjøen, Skagerrak, Den engelske kanal og farvannene vest for Skottland. Det legges videre til grunn at torskekvoten også i 2027 vil være lav.

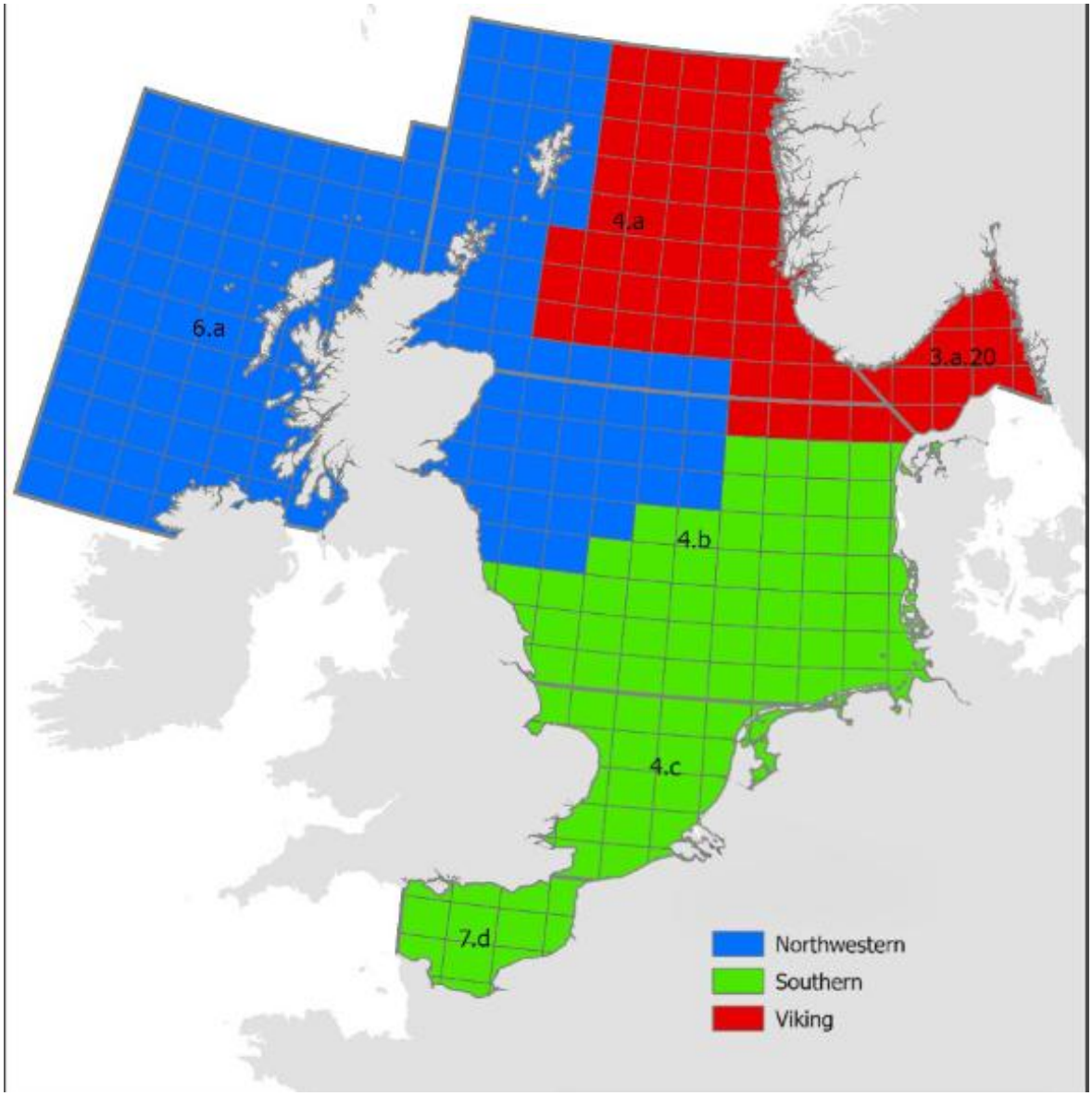
Fiskeridirektoratet legger til grunn at det fastsettes en totalkvote på nivå med ICES alternative råd om et uttak på 8 574 tonn. I dette dokumentet legges det derfor opp til at reguleringsopplegget i 2026 i hovedsak videreføres i 2027.

2 BESTANDSITUASJONEN OG RÅD FRA ICES

I figur 1 vises ICES antatte utbredelse av de tre underbestandene i gyteperioden (kvartal 1). Før denne oppdateringen av bestandskomplekset la ICES til grunn at torsk vest og øst av 4°V tilhørte forskjellige bestander. Nå har disse områdene blitt slått sammen og i figur 1 kommer det frem at utbredelsesområdet for den nordvestlige bestanden nå dekker et stort område vest for Skottland (ICES område 6.a) i tillegg til en del av ICES område 4.

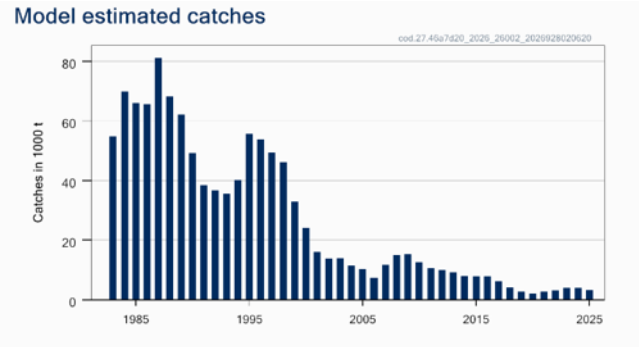
ICES antar at underbestandene blandes i kvartalene 2-4, men har ikke kunnskap til å estimere i hvor stor grad dette faktisk skjer. For å erverve slik kunnskap må det iverksettes et program for genetisk prøvetaking. ICES arbeider med dette, men resultater vil sannsynligvis ikke foreligge før om noen år.

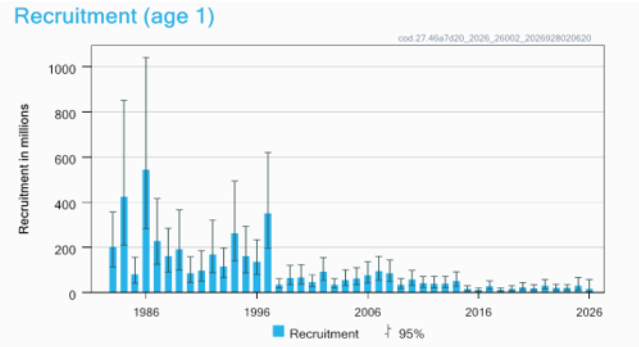
Figur 1. ICES sin fordeling av de tre torskebestandene i Nordsjøen i første kvartal.

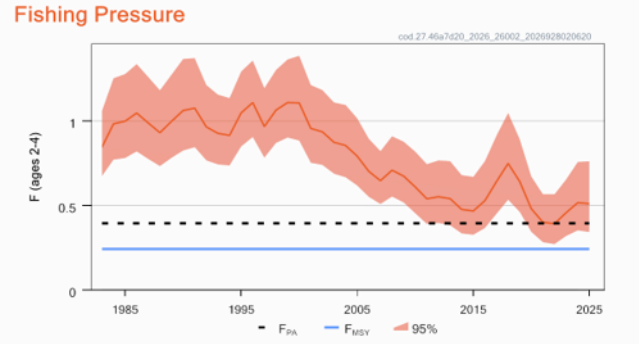

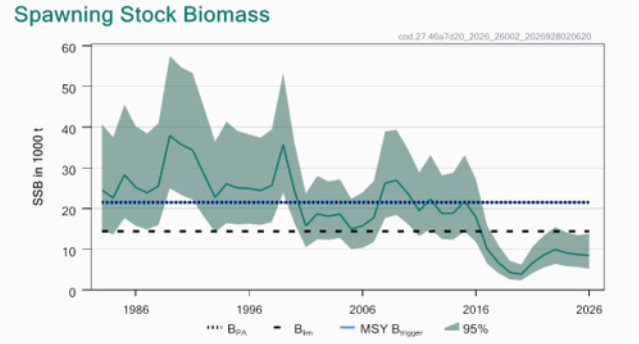
ICES sin vurdering av tilstanden til de enkelte bestandene vises figurene 2a – 2c.

Figur 2a. Sørlig bestand

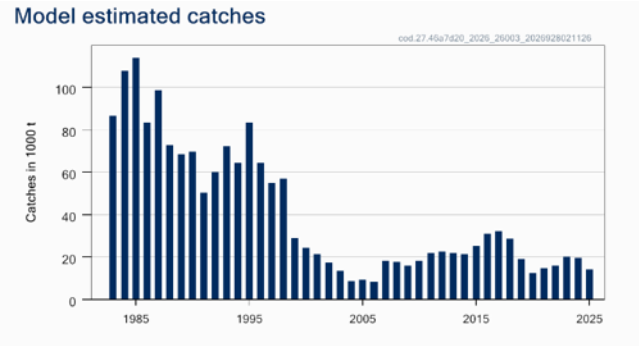

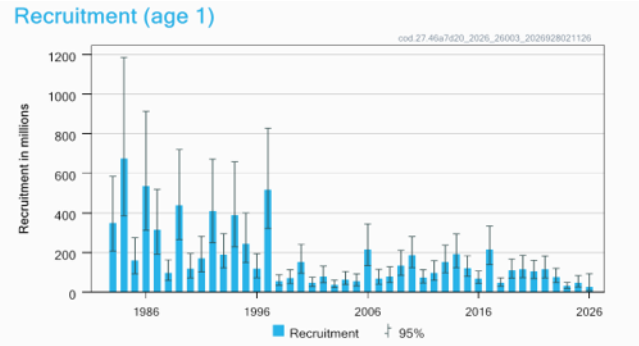

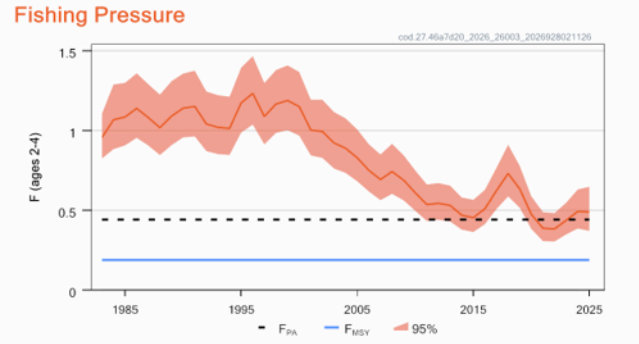

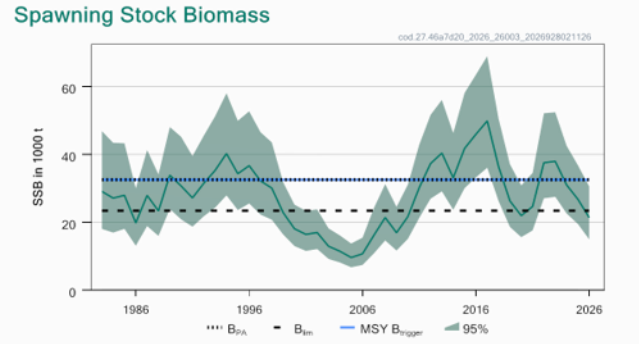

Figur 2b. Nordvestlig bestand

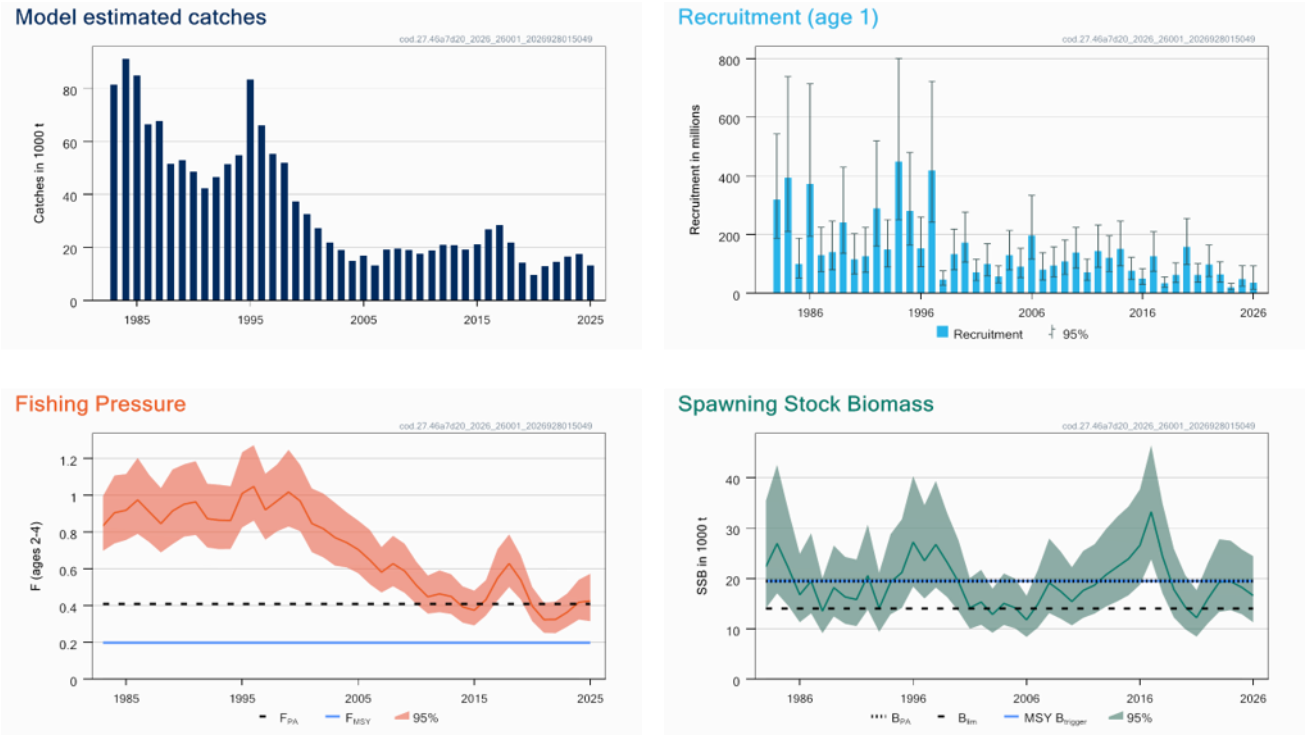

Figur 2c. Viking-bestanden

I figurene kommer det frem at F er over F_{MSY} og $F_{PA.}$ for alle underbestandene. For underbestandene Sørlig og Nordvestlig er SSB under MSY $B_{trigger}$ og B_{lim} mens Viking er over B_{lim} og under MSY $B_{trigger.}$

ICES sitt råd er å bruke MSY-tilnærming og føre-var-tilnærming for de tre underbestandene for å sørge for at det ikke blir fisket for mye av den sørlige bestanden. Dette utgjør null fiske etter torsk i Nordsjøen. ICES beskriver også alternativet om ikke å anvende føre-var tilnærming for underbestandene nordvestlig og Viking. Slik blir rådet sørlig 0 tonn, nordvestlig 3 704 tonn og Viking 4 870 tonn. Legges disse sammen blir totalen 8 574 tonn. Sammenlignet med avtalt totalkvote av torsk i Nordsjøen i 2026 innebærer dette nesten 40 % reduksjon i kvoten.

3 FISKET ETTER TORSK I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2025

Norges kvote i Nordsjøen i 2025 var 3 003 tonn etter overføringer til tredjeland.

Fra reguleringsårets start ble det åpnet for direktefiske for kystfartøy med adgang til å fiske torsk i lukket og åpen gruppe. Kvoteenheten for lukket gruppe ble satt til 8 ved årets start. Andre fartøygruppers uttak av torsk ble regulert gjennom bifangstbestemmelser.

Kvoteenheten ble justert flere ganger i løpet av året og økt til 13 den 20. juni, 22 den 4. september, 30 den 16. oktober og 60 den 25. november.

Total fangst i 2025 ble 2 417 tonn.

I Skagerrak var Norges kvote av torsk 92 tonn. Reguleringene var i tråd med tidligere år. Totalfangsten ble 80 tonn, hvorav 75 tonn ble tatt med trål og 2 tonn med konvensjonelle redskap utenfor grunnlinjene.

4 FISKET ETTER TORSK I NORDSJØEN I 2026.

4.1 TOTALKVOTE I 2026.

Når det gjelder fastsettelse av torskekvoter for 2026 ble partene enige om å fortsatt ta utgangspunkt i gjeldende områdeinndeling; ICES områder 3a, 4, 7d og 6a (Skagerrak, Nordsjøen, Den engelske kanal og området vest for Skottland). Sett hen til bestandssituasjonen ble det avtalt å redusere kvoten i alle underområdene med 44 % i forhold til 2025-kvotene. Norges kvote i 2026 er 1 516 tonn etter overføringer til tredjeland.

4.2 REGULERING

Fra reguleringsårets start ble det åpnet for direktefiske for kystfartøy som har adgang til å fiske torsk i lukket og åpen gruppe, der kvoteenheten ble satt til 4 tonn for lukket gruppe. Andre fartøygruppers uttak av torsk ble regulert gjennom bifangstbestemmelser. Kvoteenheten ble økt til 6 den 26. juni, til 10 og til 12,5 den 1. oktober. Grunnen til disse økningene er at uttaket av torsk har vært lavt, spesielt med konvensjonelle redskap. Etter det Fiskeridirektoratet erfarer er hovedgrunnen at flere fartøy har satset på å fiske andre arter og hatt torsk som bifangst. Formålet med økningene i kvoteenheten har vært å legge til rette for en bedre utnyttelse av totalkvoten.

Tabell 1: Antall aktive fartøy i lukket gruppe i 2025 og 2026

Fartøygruppe lengde	**Antall fartøy 2025**	**Fangst av torsk 2025 (tonn)**	**Antall fartøy 2026**	**Foreløpig fangst av torsk 2026 (tonn)**
Fartøy under 15 meter	15	35	13	18
Fartøy 15-21 meter	1	5	1	16
Fartøy 21-28 meter	6	486	7	233
Fartøy over 28 meter	11	997	16	512
Totalt lukket gruppe	36	1 523	37	779

[1]Kilde: Fiskeridirektoratets deltaker- og merkeregister og landings- og sluttseddelregisteret 16. oktober 2026.

4.3 FANGST

Tabell 2 viser norsk fiske etter torsk i Nordsjøen fordelt på konvensjonelle redskaper og trål for årene 2014 – 2025, og i 2026 til og med 14. oktober.

Tabell 2: Norsk fiske etter torsk i Nordsjøen (tonn.) Kvoter etter overføringer til tredjeland.

År	Kvote	Trål	Konvensjonell	Annet	Totalt	Utnyttelse
2014	4 911	1 406	3 191	2	4 598	94 %
2015	5 175	1 423	3 907	16	5 346	103 %
2016	6 025	1 321	4 271	35	5 627	93 %
2017	6 285	1 026	4 447	12	5 485	87 %
2018	6 995	1 080	4 496	1	5 577	80 %
2019	4 622	1 140	3 391	4	4 535	98 %
2020	2 120	610	1 641	2	2 253	106 %
2021	1 870	519	1 142	3	1 664	89 %
2022	1 870	397	1 853	7	2 257	121 %
2023	3 299	655	2 828	2	3 484	106 %
2024	3 851	738	2 815	3	3 556	92 %
2025	3 003	658	1 760	3	2 421	81 %
2026	1 516	231	850	-	1 081	71 %

Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelstatistikk 14.10. 2026. Etter overføringer til tredje land og inkl. CCTV-kvotetillegg (CCTV avviklet f.o.m. 2017).

Tabell 3 gir en oversikt over fisket etter torsk med konvensjonelle redskap i Nordsjøen fordelt på redskapsgrupper. Garnfisket har utgjort 50 – 60 % av det konvensjonelle fisket de siste årene, rundt 30 % er tatt med krokredskaper og om lag 25 % med snurrevad. Fra 2018 økte andelen av torsk som er tatt med snurrevad og har stort sett ligget på 21 – 30 % siden.

Tabell 3: Konvensjonelt fiske etter nordsjøtorsk (tonn)[1]

År			Autoline	Annen line	Garn	Snurrevad	Annet
2014			798	144	1 938	215	96
2015			958	205	2 536	156	52
2016			874	184	2 919	250	44
2017			800	159	3 134	306	48
2018			753	315	2 712	665	50
2019			673	82	2 116	484	37
2020			147	36	1 001	418	38
2021			89	23	666	343	23
2022			526	1	1 039	253	35
2023			665	8	1 520	605	30
2024			675	2	1 498	605	34
2025			266	7	972	495	20
2026			215	1	419	207	8

[1]Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 15. oktober 2026.

Tabell 4 viser hvor mye torsk som er tatt i Nordsjøen av fartøy i lukket gruppe i kystflåten og havfiskefartøy med adgang til å delta i det direkte fisket med konvensjonelt redskap.

Tabell 4: Fangst av torsk (tonn) i Nordsjøen tatt av fartøy med adgang til å delta i lukket gruppe[1]

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Lukket gruppe < 500 m³	3 559	2 603	1 268	970	1 120	1 998	2 016	1 417	630
Havfiskefartøy med adgang til å delta	423	332	147	44	211	411	372	107	112
Totalt	3 982	2 935	1 415	1 013	1 331	2 409	2 388	1 524	742

[1]Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 14. oktober 2026.

5 FISKET ETTER TORSK I SKAGERRAK I 2026

5.1 REGULERINGER

Norges kvote utenfor grunnlinjen i 2026 er 52 tonn.

Direktefiske etter torsk er forbudt i Skagerrak, med unntak av en gruppe fartøy som i 2005 fikk dispensasjon, samt enkelte fartøy under 11 meter største lengde som på gitte vilkår kan fiske 3 tonn med juksa i perioden 1. april – 30. juni. For andre fartøygrupper er det fastsatt tillatt bifangst på et begrenset nivå.

5.2 FANGST

Tabell 5 gir en oversikt over norsk fiske etter torsk i Skagerrak. Fangstene er fordelt på fangster med trål og konvensjonelle redskap. Fangstene er også fordelt som fisket innenfor eller utenfor grunnlinjen. Norge og EU er enige om at all fangst av torsk utenfor den norske grunnlinjen samt trålfangst innenfor linjen er kvoteregulert i henhold til «Skagerrakavtalen».

Tabell 5: Norsk torskefiske i Skagerrak (tonn)[1]

Redskapsgruppe	**Konvensjonell**				**Trål**				**Total**			
Fangstområde/År	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Innenfor grunnlinjen	19	10	9	4	54	59	34	19	73	69	43	23
Utenfor grunnlinjen	13	19	11	2	31	53	66	54	44	72	78	55
Totalt	32	29	20	6	85	112	100	79	117	141	121	78

[1]Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 14. oktober 2026.

Tabell 6: Norsk torskefiske utenfor grunnlinjen i Skagerrak (tonn)[1]*etter redskapstyper*

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Garn	6	1	-	4	1	2	3	8	3	4	1	1
Line	-	23	85	25	-	-	-	-	-	-	-	-
Juksa	32	34	20	15	5	2	1	1	2	-	-	-
Bunntrål	16	29	8	2	5	4	-	6	3	17	34	21
Reketrål	37	46	63	48	26	24	20	37	28	36	32	33
Snurrevad	8	11	9	7	-	-	-	6	8	16	10	1

[1]Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 15. oktober 2026.

I tabell 7 vises utviklingen i avtalt TAC for Nordsjøen og Skagerrak og innrapportert fangst i de områdene.

Tabell 7: Torsk i Nordsjøen og Skagerrak, avtalt TAC og fangst (tonn)

År	**Avtalt TAC**		**Registrert fangst**	
	Nordsjøen	**Skagerrak**	**Nordsjøen**	**Skagerrak**
2015	29 189[1]	4 171[2]	23 503	4 132
2016	33 651[3]	4 807[4]	33 883	4 603
2017	39 220	5 744	34 088	4 526
2018	43 156	7 995	35 631	5 144
2019	29 437	4 205	27 863	3 222
2020	14 718	2 103	15 706	1 518
2021	13 246	1 893	12 346	1 818
2022	13 246	1 893	13 053	1 906
2023	21 652	3 095	20 869	1 993
2024	24 900	3 559	22 395	2 642
2025	19 910	2 846	13 960[5]	1 423[6]
2026	11 164	1 596		

[1] I tillegg kommer en kvote på 3 503 tonn for å utvikle kontrolltiltak
[2] I tillegg kommer en kvote på 501 tonn for å utvikle kontrolltiltak
[3] I tillegg kommer en kvote på 4 038 tonn for å utvikle kontrolltiltak
[4] I tillegg kommer en kvote på 576 tonn for å utvikle kontrolltiltak
[5] Tabell 2 og 3 i avtalen mellom Norge, EU og UK for 2026.
[6] Annex 1 i Skagerrakavtalen for 2026.

6 TORSK INNENFOR 12 NAUTISKE MIL AV GRUNNLINJEN FRA STAD TIL LINDESNES

I 2016 konkluderte Havforskningsinstituttet (HI) med at den kystnære torsken langs Vestlandskysten (Stad til Lindesnes) ikke tilhører Nordsjøbestanden. HI vurderte at en naturlig avgrensning mot Nordsjøbestanden går ved 12 nautiske mil fra grunnlinjene. På denne bakgrunn skal denne torsken ikke inngå i bestandsvurderingene eller i kvoterådgivningen for Nordsjøtorsk. ICES har lagt denne avgrensningen til grunn i sitt arbeid. Fiskeridirektoratet har imidlertid fortsatt å rapportere torsk fanget langs Vestlandskysten som Nordsjøtorsk. Dette har ført til et økende avvik mellom datagrunnlaget som benyttes av ICES og de offisielt rapporterte fangsttallene. Fiskeridirektoratet vil derfor endre praksis og ikke lenger inkludere torsk fanget innenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjene langs Vestlandskysten i rapporteringen av fangster av Nordsjøtorsk.

Fiskeridirektoratet vil i løpet av 2027 vurdere eventuelle reguleringsmessige konsekvenser av en slik praksisendring.

7 REGULERING AV FISKET ETTER TORSK I NORDSJØEN I 2027

7.1 REGULERINGSBEHOV

Det er usikkert hvilken kvote Norge vil disponere i 2027. Som nevnt er det ICES sitt råd å bruke MSY-tilnærming og føre-var-tilnærming for de tre bestandene for å sørge for at det ikke blir

fisket for mye av den sørlige bestanden. Det betyr null fiske. ICES nevner også alternativet om å ikke anvende føre-var-tilnærming for den nordvestlige og Viking-bestanden. Rådet utgjør da en kvote på 0 tonn for den sørlige, 3 704 tonn for den nordvestlige og 4 870 tonn for Viking. Legges disse sammen blir totalen 8 574 tonn.

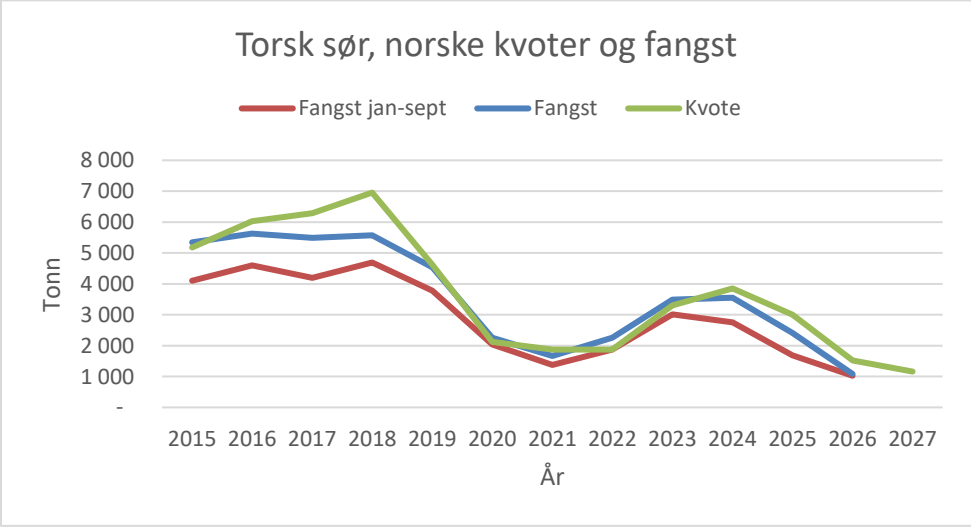
Nivået på totalkvoten vil avgjøres i forbindelse med høstens forhandlinger mellom Norge, EU og Storbritannia.

I det videre legges det til grunn at TAC fastsettes til 8 574 tonn. Dette bygger på at det ikke er mulig å unngå en viss fangst av torsk i blandingsfisket i Nordsjøen, og at partene blir enige om å videreføre tilnærmingen fra 2026, der kvoten fordeles mellom fire områder. Med en TAC på 8 574 tonn vil Norges kvote i Nordsjøen utgjøre 1 160 tonn. Dersom overføringene til Sverige videreføres på tradisjonelt nivå, vil den norske kvoten reduseres til 778 tonn. Det presiseres at totalkvoten fastsettes gjennom forhandlinger mellom Norge, Storbritannia og EU.

I reguleringen av det norske fisket etter torsk i Nordsjøen har det tradisjonelt vært avsatt et estimert kvantum til å dekke bifangst av torsk for fartøy uten adgang til å drive direkte fiske (trålfiske og fiske for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap etter andre arter). Formålet er å legge til rette for fiske etter andre arter enn torsk. Det resterende kvantumet har blitt allokert til den delen av flåten som har adgang til å drive direkte fiske med konvensjonelle redskap.

I figur 3 vises norske kvoter og fangster i Nordsjøen.

Figur 3. Norske kvoter og fangster av torsk i Nordsjøen (TAC for 2027 er beregnet ut ifra en TAC på 8 574 tonn).

Utviklingen i fisket har de siste årene tendert mot at en større andel av kvoten tas i sommerhalvåret. Dette skyldes delvis lave kvoter samt reguleringene og at disse justeres i løpet av året. En kvote på det lave nivået som er predikert her vil gjøre det vanskelig å utforme reguleringene på tradisjonelt vis. De siste 5 årene har trålfangsten vært ca. 600 tonn i gjennomsnitt. I tillegg kommer fangster i konvensjonelt fiske der båtene ikke er i lukket gruppe som har vært fra 100 til 400 tonn. I 2021 og 2022 ble tillatt bifangst strammet kraftig inn, og det kommer frem i statistikken som mindre fangster, særlig i trål. I år har andel torsk som er tatt som bifangst falt betydelig, og vurderes å bli på lavt nivå kommende år, bl.a. på grunn av antatt

lave seikvoter. Det vil i tillegg bli nødvendig å stramme inn på tillatt bifangst ytterligere. Det anslås derfor at 400 tonn torsk vil tas som bifangst i annet fiske. Dette vil tilsi at knapt 400 tonn vil tilfalle lukket gruppe. For å fordele det på gruppen ville kvoteenheten måtte settes til 3 tonn. Alternativt kan dette kvantumet fordeles på gruppen med høyere tillatt bifangst.

Samtidig er dette scenarioet meget pessimistisk. Ved høyere kvoter vil samme forutsetninger angående bifangst bety at det vil bli mulig å øke kvoteenheten og dermed mulighetene for direkte fiske.

På denne bakgrunn foreslår Fiskeridirektoratet å åpne for et begrenset direktefiske etter torsk i Nordsjøen i 2027 for kystfartøy med adgang til å fiske torsk i lukket og åpen gruppe. Øvrige fartøygrupper foreslås regulert gjennom bifangstbestemmelser. Samtidig er det betydelig usikkerhet knyttet til fisket i 2027, særlig når det gjelder deltakelse og innsats. Dersom totalkvoten blir svært lav, kan et alternativ være å regulere alle fiskerier med bifangstbestemmelser.

Fiskeridirektoratet vil følge med utviklingen i fisket og vurdere tiltak løpende dersom de er nødvendige. Uansett vil det bli en gjennomgang av status i juni og vurdert om det er behov for endringer i reguleringsopplegget.

7.2 BIFANGST

Fiskeridirektoratet tar som utgangspunkt at prinsippene i reguleringsopplegget videreføres fra 2026 til 2027. Dette innebærer at det settes av et kvantum til dekning av bifangst av torsk i andre fiskerier for fartøy som ikke har adgang til å fiske direkte etter torsk. Resterende kvantum blir allokert til fartøy med adgang til å fiske i lukket eller åpen gruppe.

Fiskeridirektøren foreslår at bifangstbestemmelsene i Nordsjøen i 2027 som utgangspunkt fastsettes på samme nivå som i 2026. Konkret nivå på tillatt bifangst vil likevel avhenge av nivået på den norske totalkvoten som avtales mellom Norge, EU og Storbritannia.

7.3 REGULERING AV FISKE MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Fiskeridirektøren foreslår at det ved reguleringsårets start fastsettes en kvoteenhet for fartøy med adgang til å fiske direkte etter torsk. Nivået på kvoteenheten vil avhenge av nivået på den norske totalkvoten som avtales mellom Norge, EU og Storbritannia.

8 REGULERING AV FISKET ETTER TORSK I SKAGERRAK I 2027

Vi vet ikke hvilken torskekvote Norge vil disponere i 2027 før Norge, EU og Storbritannia har avtalt en totalkvote for torsk i hele rådgivningsområdet, og Norge og EU har sluttforhandlet «Skagerrakavtalen» for 2027.

Dersom kvoten fastsettes i tråd med ICES sine anbefalinger for 2027 vil den norske kvoten i Skagerrak antakelig bli så lav som 32 tonn. Sett hen til at Norge i alle tilfeller har en svært lav

andel av torsk i Skagerrak vil det for å begrense det norske fisket være nødvendig med strenge bifangstregler i alt fiske etter bunnfisk i Skagerrak.

Fiskeridirektøren foreslår at bifangstbestemmelsene i Skagerrak i 2027 som utgangspunkt fastsattes på samme nivå som i 2026. Konkret nivå vil likevel avhenge av nivået på den norske totalkvoten som avtales mellom Norge, EU og Storbritannia.

Fiskeridirektøren mener at det generelle forbudet mot et direkte torskefiske i Skagerrak bør videreføres i 2027. Likevel vil Fiskeridirektøren foreslå å videreføre muligheten for mindre fartøy til å fiske torsk direkte. Dette er en gruppe fartøy som ikke har tatt store fangster gjennom årene, og som derfor kan gis mulighet for å fiske torsk direkte selv om totalkvoten er lav.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy som i 2006 fikk dispensasjon fra forbudet mot å fiske direkte etter torsk i Skagerrak utenfor grunnlinjene, maksimalt kan fiske og lande 2 tonn torsk i Skagerrak utenfor grunnlinjene. Andre fartøy med største lengde under 11 meter, kan i perioden fra og med 1. april til og med 30. juni maksimalt fiske og lande 2 tonn torsk med juksa i Skagerrak utenfor grunnlinjene dersom eier/høvedsmann er registrert på blad B i fiskermanntallet og fartøyet ikke har adgang til å delta i lukket gruppe i fisket etter torsk med konvensjonelle redskap i Nordsjøen.

9 ANDRE REGULERINGSTILTAK

De senere årene er det innført flere områdereguleringer med sikte på å bidra til gjenoppbyggingen av torskebestanden. Dette omfatter blant annet:

- stengning av gyteområder for torsk
- stengning av oppvekstområder for torsk

I tillegg er regelverket for Real Time Closures (RTC) sør for 62°N blitt revidert. Varigheten av RTC-stengninger er utvidet fra 14 til inntil 21 dager. Som hovedregel kan et RTC-område stenges på grunnlag av minst to prøver, men én prøve kan være tilstrekkelig dersom innblandingen av torsk under minstemål overstiger 30 prosent.

Kystvakten kan videre opprette aktsomhetsområder ved generelt høye forekomster av fisk under minstemål på fiskefeltene.

Stengning av gyteområder for torsk er et fellestiltak som Norge, EU og Storbritannia ble enige om å innføre i 2020. Øvrige reguleringstiltak i norske farvann er ikke fellestiltak.

Norge, EU og Storbritannia har drøftet hvilke reguleringstiltak, utover reduksjoner i totalkvoten, som kan bidra til å gjenoppbygge bestanden. Partene har etablert en arbeidsgruppe som har vurdert ulike tiltak. Arbeidsgruppens anbefalinger kan få betydning for den videre utformingen av reguleringstiltakene i norske farvann.

9.1 GYTEOMRÅDER FOR TORSK

I forhandlingene for 2020 ble EU og Norge enige om å forby fiske i nærmere definerte områder i EU-sonen og NØS i gyteperioden for torsk. Områdene som helt eller delvis var i NØS ble stengt i henhold til avtalen med EU.

Tilsvarende områder ble også stengt påfølgende år, etter avtale mellom Norge, EU og Storbritannia. I avtalen for 2026 ble stengningens varighet utvidet i flere gyteområder, inkludert fire områder i norske farvann.

9.2 OPPVEKSTOMRÅDER FOR TORSK

Norge og EU ble i avtalen for 2020 enige om å innføre tiltak for å verne yngel og liten torsk og å redusere fiskepresset på torsk generelt. En felles arbeidsgruppe mellom Norge og EU utarbeidet i januar 2020 en rapport[1] som bl.a. påviste områder i NØS hvor det var høy sannsynlighet for konsentrasjoner av småtorsk. I 2020 ble det innført et forbud mot fiske i tre definerte oppvekstområder for torsk i NØS i Nordsjøen i perioden 1. juli – 31. desember 2020. Forbudet har blitt videreført hvert år siden dette. Både i 2021 og 2023 ble områdene justert etter innspill fra næringen. I tillegg er det gjort enkelte justeringer i 2024 og 2025 for fartøy som fisker med juksa og fartøy som fisker med garn med større maskestørrelse enn 160 mm.

Nærings- og fiskeridepartementet ga HI oppdrag om å evaluere tiltaket. I HI sin rapport 8. april 2025 bemerkes at en kvantitativ vurdering av effekten som områdestengning har hatt på bestanden ikke var mulig med de begrensede data som var tilgjengelig. Likevel kommer det frem at områdene virket passende for vern av ungtorsk. Selv om det ble observert mulig økning i gjennomsnittlig mengde ungtorsk og økning i antall større småfiskfangster i verneperioden, var forekomstene variable og økningen ikke signifikant i modellen. Videre kommer det frem at i lys av studier som viser begrensede effekter av lav-beskyttelse vernetiltak, kan disse områdestengningene ha vært for begrensede for å oppnå tydelige resultater på torskebestanden. Dersom tiltaket videreføres, anbefaler HI at tiltaket styrkes med kontinuerlig stenging, forlenget varighet og implementering ved dedikert overvåkningsplan.

Fiskeridirektoratet anbefaler at områdene som ble stengt for å verne småtorsk i NØS i Nordsjøen i 2023 («Egersundbanken», «Lille Fiskebank», «Midtbanken») videreføres i perioden 1. juli – 31. desember 2027. Fiskeridirektoratet vil gjennomføre en skriftlig høringsprosess om dette tiltaket i løpet av vinteren.

[1] Report of the EU-Norway Technical Group Meeting on additional technical measures aimed at the protection of both juvenile and adult cod, 31 January 2020.